

2. Karel De Stoute – Pracht en praal in Bourgondië.

Op 13 juni organiseert het VGV een bezoek aan deze toptentoonstelling. Karel De Stoute (1433 – 1477) was een zeer ambitieuze man en droomde van een Bourgondisch rijk van Brugge tot Dijon. Hij voerde talloze oorlogen maar het slagveld van Nancy maakte een definitief einde aan zijn ambitie. Ondanks zijn jeugdige ouderdom was hij een van de rijkste vorsten van Europa geworden en een symbool van de pracht en praal van Bourgondië.

Het Brugse Groeningemuseum laat de pracht en praal schitteren aan de hand van eigen Vlaamse primitieven en met uitzonderlijke bruiklenen uit de belangrijkste museumcollecties ter wereld. Zo ontleent het Historisches Museum Bern voor het eerst in 500 jaar de befaamde Burgunderbeute. Deze duizelingwekkende kunstschat viel in handen van de Zwitsers of de zogenaamde Eidgenossen na de veldslagen van Grandson, Murten en Nancy (1476 – 1477). In Nancy werd het Bourgondische leger definitief verslagen en met de dood van de 44 jarige hertog viel het Bourgondische rijk, dat onder Filips de Goede al bestuurlijk verval en geografische problemen kende, uiteen. Zijn enig kind en erfgename Maria trad in 1477 te Gent in het huwelijk met Maximiliaan van Oostenrijk. Deze schat omvatte persoonlijke kostbaarheden zoals zijn geheime zegel, staatsiezwaaard, scepter, schitterende juwelen en edelstenen waaronder 2 beroemde diamanten. Verder was er een uitzonderlijke hoeveelheid vaatwerk in zilver, gouden en zilveren kelken, reliekschrijnen en kostbare misgewaden toebehorende aan de hertogelijke kapel. Tenslotte behoorden prachtige wandtapijten tot deze schat waaronder het Mille fleurs gobelin dat in 1466 werd vervaardigd in Brussel en tot de mooiste van zijn tijd werd gerekend. Het zal te bewonderen zijn in Brugge. Deze schat geraakte gedeeltelijk versnipperd onder de overwinnaars.

Het muziekleven aan het Bourgondische hof was tijdens het bewind van Karel de Stoute van het allerhoogste niveau omdat deze bij uitstek de hertogelijke macht en rijkdom onderstreepte. Er waren twee muziekinstellingen die elk een eigen functie hadden op religieus, politiek en persoonlijk niveau. De hofkapel stond in voor de dagelijkse koorgebeden en misvieringen met het accent op gregoriaanse gezangen. Karel de Stoute verordonneerde in 1464 dat er minstens 14 musici verbonden waren aan de hofkapel waaronder befaamde leden als Gilles Binchois, Antoine Busnois en Robert Morton. Zijn hofkapel vergezelde hem tijdens zijn talloze reizen en militaire campagnes. De tweede muziekinstelling bestond uit profane musici ingedeeld in drie ensembles. De “trompettes de guerre” hadden een ceremoniële functie tijdens diplomatieke, politieke en militaire missies.

De “alta cappella” of “luid ensemble” bespeelden schalmeien, trombones en andere luide instrumenten en werden ingezet tijdens blijde inkomsten, huwelijken, tornooien enz.

Zo was de reusachtige vleespastei, tijdens het beroemde Fazantenbanket te Rijsel in 1454, het podium voor 28 musici. Tenslotte bespeelde de intieme “varlets de chambre” de harp, luit en vedel in de privévertrekken van de hertog. Karel de stoute bespeelde zelf de harp, componeerde maar zijn zangtalent was eerder ondermaats.

Het Groeningemuseum, thuishaven van de Vlaamse primitieven, is terecht het perfecte decor voor deze prestigieuze tentoonstelling en op wandelafstand bevinden zich in de Onze-Lieve-Vrouwekerk de praalgraven van Karel De Stoute en zijn dochter Maria van Bourgondië. Our man in Bruges (JVM) zal bovendien zorgen voor een uitstekende stadsgids zodat we na de tentoonstelling nog een mooie stadswandeling kunnen maken. Naar aloude traditie zal er ook gezorgd worden voor de nodige victualiën.